

Zaštita kože u okolini kroničnih rana

Matjaž Prešeren

3M (East) AG, Predstavništvo za Hrvatsku, Zagreb

Stručni rad

UDK 616.5-001.1:615.262.2

Prispjelo: prosinac, 2000.

Kožu u okolini kroničnih rana potrebno je zaštititi. Inkontinencija, iscjedak iz stome ili fistule, transpiracija, odstranjivanje ljepljivih medicinskih pomagala jesu najučestaliji uzroci oštećenja kože. Sredstva za zaštitu kože najčešće su u polukrutom stanju (u obliku paste ili kreme), a u novije vrijeme i u obliku tekućih polimera. Do sada poznati tekući zaštitni polimeri se nisu često koristili jer uglavnom sadrže alkohole koji na oštećenoj koži djeluju citotoksično, uporaba je vrlo bolna. 3M™ Cavilon™ zaštitni film koji ne peče nova je polimerna otopina za zaštitu ugrožene kože, jednostavna je za uporabu, ekonomski opravdana, održava ljepljivost medicinskih pomagala, ne utječe na apsorpciju pelena, a ujedno štiti kožu od mehaničkih oštećenja prouzročenih odljepljivanjem ljepljivih pomagala.

Ključne riječi: zaštita kože

Koža lako i relativno brzo postaje osjetljiva i ranjiva, stoga ju je potrebno zaštititi kada je izložena riziku i negativnim utjecajima. Koža je naš najveći organ i predstavlja zaštitu od štetnih vanjskih utjecaja, zato je potrebno pri pojavi i najmanjeg oštećenja kožu zaštititi i sagledati uzroke nastalog stanja sa svih aspekata.

Najčešći uzroci oštećenja kože su ovi:

- inkontinencija
- iscjedak iz stome ili fistule
- transpiracija
- eksudat iz rane

• odstranjivanje ljepljivih medicinskih pomagala.

Na dijelovima kože koji su izloženi štetnim pojavama, javlja se povećana mogućnost kemijskog ili mehaničkog oštećenja. Naravno, povećana je i opasnost od bakterijskih ili gljivičnih infekcija.

Sredstva za zaštitu kože su obično u krutom stanju, nalaze se u obliku paste ili kreme, a u zadnje vrijeme mogu se pronaći i sredstva za zaštitu kože u obliku tekućih polimera. Tekući zaštitni polimeri su novost i nisu bili u širokoj primjeni, prije svega stoga što se trebaju primjenjivati samo na zdravu i intaktnu kožu.

TABLICA 1.

Karakteristike i prednosti prozirnog zaštitnog filma koji ne peče

TABLE 1.

Features and advantages of the transparent protective film

Bez alkohola Alcohol-free	Zaštita bez boli, film lako prekrije oštećenu kožu ili sluznicu, nije citotoksičan Pain free protection, the film covers the damaged skin and mucosa easily
Laka i jednostavna uporaba Easy and simple to use	Brza aplikacija, nije potrebno posebno školovanje o primjeni proizvoda, bolesniku omogućuje samopomoć Quick application, further training on the use of product necessary, enables patients' self help
Nije potrebno odstranjivanje No removal necessary	Ušteda vremena koje je inače potrebno za odstranjivanje Saves removal time
Proziran Transparent	Mogućnost stalnog nadzora kože Permanent skin supervision possible
Za jednokratnu uporabu, pojedinačno pakiranje Single use	Manja mogućnost kontaminacije Reduces possibility of infection transmission
Raspršivač Spray	Ekonomična uporaba na većim površinama Economical application to broader areas
Nastaje film Film formation	Bolja ljepljivost povoja i ljepljivih traka, što povećava sigurnost i produžuje rok uporabe, smanjuje mogućnost istjecanja tekućine (stome, kronične rane) Better adhesiveness of dressings and adhesive tapes, offering better safety, prolonged use and reduces possibilities of leaking
Zaštita Protection	Tanak i elastičan kao koža, traje do 72 sata, ekonomski opravdan Skin thin, lasts for 72 hours, economically justified use

Predavanje je održano na 3. strukovnom simpoziju "RANA", 29.-30. rujna 2000.

The lecture was given at the 3rd professional symposium "WOUND", 29-30 September, 2000

Otapala tekućih zaštitnih polimera u pravilu sadrže alkohole koji na oštećenoj koži djeluju citotoksično, a sama uporaba je prilično bolna za bolesnika. Zaštitni film koji ne peče (3MTM CavilonTM No Sting Barrier Film, 3M Health Care) (tablica 1.) nova je polimerna otopina koja po nanošenju na kožu stvara zaštitni film. Polimeri su otopljeni u jedinstvenom necitotoksičnom i nepekućem otapalu koje se brzo suši i čini proziran film koji štiti kožu i do 72 sata.

Zaštitni film koji ne peče lako se koristi za zaštitu zdrave kože, kože pod rizikom od oštećenja, te za sprječavanje dubljeg oštećenja već oštećene kože. Proziran film koji se stvara na površini štiti kožu od iritacije izazvane tjelesnim izlučevinama, tekućinama i agresivnim ljepilima (inkontinentni bolesnici, bolesnici sa stomama, prilikom njege traheostoma, za zaštitu kože u okolini rana s iscjedkom, od učestale promjene ljepljivih povoja i kirurških ljepljivih traka). Zaštitni film koji ne peče ujedno pojačava ljepljiva svojstva medicinskih pomagala, npr. hidrokoloidnih povoja kod stoma ...

Tekući zaštitni filmovi, koji sadrže otapala na bazi alkohola, kod primjene peku u kontaktu s ranom ili sluznicom (rub rane, oko stoma). S druge strane masti i kreme za zaštitu kože smanjuju upijajuću sposobnost pelena i ljepljiva svojstva drugih pomagala.

Samo jedan sloj zaštitnog filma ravnomjerno nanesimo na čistu i suhu kožu. Ukoliko ga nanosimo na kožne nabore, oni moraju biti otvoreni sve dok se nanos filma potpuno ne posuši. Film se po potrebi ponovno nanosi nakon 48 ili 72 sata. Kod ponovnog nanošenja, nije potrebno skidati zaostali film s površine kože. Zaštitni film ne možemo upotrebljavati kao jedino sredstvo kod fiksacije IV katetera, umjesto flastera ili povoja za njegu rana i na inficiranoj koži.

Različiti autori kliničkih i laboratorijskih ispitivanja utvrdili su da je zaštitni film koji ne peče ugodniji za bolesnika, pogotovo

kod primjene na oštećenoj koži, dulje ostaje na koži u usporedbi s ostalim zaštitnim sredstvima, a ujedno štiti kožu od mehaničkih oštećenja izazvanih odljepljivanjem ljepljivih pomagala.

Zaključak

Na osnovi rezultata raznih znanstvenih studija i dobrih rezultata u kliničkoj praksi, očito je da je zaštitni film koji ne peče (jer ne sadrži alkohol) korak naprijed u smjeru razvoja zaštitnih sredstava za kožu. Zaštitni film je jednostavan za uporabu, ne peče, te ima ekonomsku opravdanost. Ujedno, osim zaštite od raznih iritirajućih komponenti, pospješuje ljepljivost i time produžuje trajnost uporabe pojedinih medicinskih pomagala (traka, elektroda, povoja ...).

LITERATURA

1. Grove GL, Leyden JJ, Lutz JB, Sirfert. Comparison of the skin protectant properties of various film-forming products. Poster. WOCN Conference, SAD; 1993.
2. Hampton S. Treatment of macerated and excoriated peri-wound areas. Poster. 7th European Conference on Advances in Wound Management, Harrogate, Velika Britanija; 1997.
3. Lutz JB, White TJ. Measuring skin barrier wash-off resistance. Poster. 7th European Conference on Advances in Wound Management, Harrogate, Velika Britanija; 1997.
4. Rolstad BS, Borchert K, Magnan S, Scheel N. A comparison of an alcohol-based and silaxane-based peri-wound skin protectant. *J Wound Care* 1994;3(8):367-8.
5. Williams C, Young T. Myth and Reality in Wound Care. Quay Books, Salisbury, Wiltshire; 1998.
6. Williams C. 3M Cavilon No Sting Barrier Film in the protection of vulnerable skin. *Br J Nurs* 1998;7(10):613-5.

PROTECTION OF THE SKIN AROUND CHRONIC WOUNDS

Matjaž Prešeren
3M (East) AG, Zagreb

ABSTRACT

The skin around chronic wounds needs to be protected. Incontinence, stomatal or fistulous discharge, transpiration and removal of adhesive medical devices are the most frequent causes of skin damage. The products used for skin protection are mostly available as semi-solid preparations (in form of paste or cream), lately also in form of liquid polymers.

Up to now, known liquid protective polymers have not been used widely due to their alcohol content, producing a cytotoxic effect on the damaged skin and causing a lot of pain.

3MTM CavilonTM protective film is a new polymer solution for the protection of endangered skin, which does not cause burning sensations. Its use is simple and economically justified, it preserves the adhesiveness of medical devices, does not affect dipper absorption capacity and at the same time protects the skin from mechanical damage due to the removal of adhesive devices.

Key words: skin protection